

Søgne kommune
Mandal kommune
Lindesnes kommune
v/ordførere og kommunestyrepolitikere

Kopi: Statens vegvesen

INNSPILL VEDR. PLANENE OM NY 4-FELTSVEI SØGNE - VIGELAND.

Naturvernforbundet i Vest-Agder har over tid fulgt med i den viktige og nødvendige, debatten om veiplanen gjennom Søgne, Mandal og deler av Lindesnes. Vi registrerer bl.a. at Mandal og Søgne synes å ha havnet i et forholdsvis likt dilemma gjennom at Statens vegvesen tilsynelatende vil prioritere sentrumsnære traseer. Befolkningens ønsker oppfattes å være at ny vei skal legges langt utenfor bebygde områder. Det er et syn vi deler.

Da en slik motorvei har særlig mange negative og ødeleggende sider har vi valgt å ville meddele vårt syn på saken.

Så langt vi ser av presseoppslag osv. vil planen kunne resultere i rasering av store grønne verdier, som rasering av større naturområder, folks nære tur- og rekreasjonsområder herunder bl.a. uakseptabel belastning på storviltbestand noen steder, samt ødeleggelse av matjord m.m.

Naturvernforbundet er særs kritisk til en slik utbygging av motorveier og vi refererer derfor kort litt fra NATURVERNFORBUNDETS prinsippprogram, transportsektoren:

«Utbygging av firefeltsvegar og andre natur og miljøskadelege vegprosjekt må stansast. Midtdelar på tofeltsvegar er eit godt trafikktryggingstiltak som alternativ til firefeltsvegar.»

Vi nevner bl.a. også at i KVVU-en for strekningen E18 Langangen-Grimstad ble laget beregninger, utført av ViaNova for Statens Vegvesen, som viser at en 4-felts E18 vil gi økning i veitrafikkens klimagassutslipp med ca 40 % - sett i forhold til om veien ikke ble utbygd til 4-felt. Utslippsveksten som følge av firefeltsvegen skyldes både mer trafikk og økt hastighet. Et kollektivalternativ vil derimot redusere utslippene med 14 %.

Det er dermed utover enhver rimelig tvil sikkert at bygging av slike nye veier er en kraftfull invitasjon til mer trafikk (bilisme), mer utslipp og ødeleggelser og dermed feil retning å gå om man skal ta klima-, miljø- og naturutfordringene alvorlig. Bygging av flere slike nye veier vil da også være ganske uforenlig med myndighetenes klimamål. Vi minner om den helt ferske rapporten fra FN's klimapanel om den overhengende klimatrussel – som bilismen er en viktig del av. Vi nevner også at storstilt bygging av nye 4-felts veier vil virke motarbeidende på arbeidet med å få tungtrafikk osv. over fra vei til bane og kjøp.

Kort om trafiksikkerhetsaspektet:

Naturvernforbundet minner også om Sintef-rapport som viser at firefelts motorvei med midtdeler og fartsgrense 100 km/t er vesentlig mer ulykkesbelastet enn en trefeltsvei med midtdeler og fartsgrense 80 km/t. (forutsatt ca 10.000 kjøretøyer/døgn).

Dersom myndighetene (lokalpolitikere og Statens vegvesen) fortsetter planarbeidet med kun 4-feltsalternativet og fartsgrense på 100 km/t, går man altså med viten og vilje inn for løsning som gir høyere klimagassutslipp og flere ulykker enn det ville bli om man var noe mer nøktern og valgte enklere standard og lavere fartsgrense.

Vi har lest brosjyren som Statens Vegvesen lagde i juli 2013 om denne vegplanen hvor man sier at veien skal bli: «minst mulig belastende for mennesker, miljø og natur». Dette er utsagn som Naturvernforbundet selvsagt er glade for og håper at det innebærer reell, etterrettelig substans. Vi både håper og tror man mener dette på alvor. Vi mener også at dette er forholdsvis lett å få til om viljen er til stede og ikke fokuset på bilismen blir for ensidig og enerådende.

Vi vil spesielt nevne hensynet til Trysfjorden som er en av Sørlandets vakreste fjordarmer som ennå er forholdsvis urørt av «utvikling». Naturvernforbundet vil derfor sterkt fraråde en trase som krysser fjorden.

For øvrig minner vi om firetrinnsmetodikken som er beskrevet i Statens vegvesens Håndbok 017 Veg- og gateutforming (s. 17), og er en fremgangsmåte for å unngå dyre investeringer dersom utfordringene i trafikksystemet kan løses med mindre kostbare tiltak. Vi mener vegvesenet i denne saken bryter sine egne rutiner. Trinnene i analysemetodikken er:

1. Tiltak som påvirker transportbehovet og valg av transportmiddel
2. Tiltak som gir mer effektiv utnyttelse av eksisterende vegnett og kjøretøyer
3. Mindre ombygginger
4. Nyinvesteringer og store ombygginger.

Ellers forutsetter vi at Naturmangfoldovens bestemmelser følges nøye, gjerne med god margin.

Naturvernforbundet i Vest-Agder ønsker å gi følgende råd:

- Vurder andre og mer nøkterne tiltak enn ny 4-felts motorvei
- Ta tungt hensyn til de store grønne naturverdier som kan bli berørt – uansett hvilket vegtiltak man velger
- Ta like tungt hensyn til innbyggernes behov, helse, livs- og bokvalitet og naturområdene der folk bor og ferdes. Avstand fra motorvei til boliger/boligområder bør ikke understige ca 7-800 meter.
- Naturvernforbundet i Vest-Agder fremsetter ikke (i alle fall ikke nå) noe konkret traseforslag, men vil likevel ikke unnlate å nevne at å velge tunnelalternativet på mest mulig av strekningen, og i alle fall gjennom bebygde områder, vil være særdeles hensynsfullt overfor alle disse verdiene og hensynene som må ivaretas. Dette anbefaler vi sterkt. For Søgnes vedkommende har vi imidlertid registrert at ett av traseforslagene som er til vurdering kan synes gunstig med hensyn til alle disse grønne verdiene fordi det er ca. 800 meter kortere enn øvrige traseforslag. Det er i seg selv en gevinst som er vel verd å ta med i vurderingen. Dette traseforslaget er det opprinnelige, nord for Repstad.
- Ta også nødvendig hensyn til støyproblematikken som en ny vei/ motorvei vil avstedkomme. Mange innbyggere vil kunne få liv og helse ødelagt av trafikkstøy. Slik støy er som kjent et av samfunnets største helseproblemer, men vi forutsetter at både politikere og Statens vegvesen er seg sitt ansvar bevisst i så måte.
- Så vil vi fraråde rødt og gul trase da disse utvilsomt er de mest ødeleggende for befolkningen og bygda generelt (gjelder Søgne).

Da ønsker vi politikerne og vegvesenet lykke til med en god, tjenlig og fremtidsrettet planlegging hvor alle forannevnte verdier holdes høyt på verdistigen og at bilismehensynet ikke får råde grunnen like tungt som den hittil synes å hatt.

Med hilsen

Torbjørn Fredriksen

Leder fylkeslaget

Peder Johan Pedersen

sekretær